

endnu, og jeg mener, at et lille Land som vort bør absolut være blandt de første. Og kommer der en Nedgangsperiode for Finanserne, ville Kravene lige fuldt melde sig, men i Nedgangstider er det vanskeligere at faa ny Skatter og Indtægtskilder, de maa skabes i Opgangstider. Jeg vil derfor tillade mig paa ny at fremdrage en Tanke, som jeg tidligere har fremsat her i Tinget, til Ministeriets og Rigsdagens velvillige Overvejelse. Jeg sigter herved til Militærudgifterne.

Militærudgifterne beløbe sig for Øjeblikket til omtrent 18 Mill. Kr., foruden at der er andre Udgifter, som hænge sammen med Militæretatens. Jeg har tidligere udtalt, at for mig er det ikke Militærudgifternes Nedgang, der staar i første Række, for mig gælder det om en saadan Ordning, som er finansielt, militært og politisk forsvarlig for et Land, som skal indtage en neutral Stilling. Om Udgifterne dertil for at naa en Overenskomst maatte gaa op eller ned, er ikke for mig Hovedspørgsmaalet, Hovedspørgsmaalet er, om Hensynet til vor neutrale Stilling bliver forsvarligt varetaget i de Overvejelser, som anstilles, og i de Beslutninger, der en Gang ville blive tagne. Men det vilde lette baade Finansministeren og Forsvarsministeren deres Hverv i betydelig Grad, dersom vi kunde blive enige om at fastsætte for Militærudgifternes Vedkommende et Normalbudget f. Eks. paa 15 Mill. Kr. eller mindre, om man vil, og at da aarligt det overskydende blev dækket ved en Indtægt for Statskassen efter Loven om Formue- og Indkomstskat. Jeg har, som sagt, tidligere fremsat denne Tanke. Det forekommer mig, at den vilde være god at vedtage nu i en Opgangsperiode. De Krav, der stilles til Fremme af kulturelle og aandelige Formaal, vilde da lettere kunne imødekommes, selv om Tiderne gik imod os, og naar Spørgsmaalet en Gang kommer frem om Ordningen af vore Militærforhold, vilde det betydeligt lette Ministeren hans Arbejde for at gennemføre den Plan, han maatte have givet sin Tilslutning. Jeg er saa meget mere bevæget til at fremsætte min Tanke nu, som vi alle erindrer, at der fra Højres Side i Provisorieaarene blev fremsat den Beskyldning mod Venstre, at de manglede Patriotisme, fordi de ikke vilde bevilge de høje Beløb til Forsvarsvæsenet. Jeg tror, det er en temmelig hasarderet Anskuelse, at Patriotismen kan vejes efter Bevillingernes Størrelse. Jeg tror, at det er almenmenneskeligt, at man let sætter overstyr,

hvad der er let erhvervet, og jeg tror, at Højre tilfulde viste Rigtigheden heraf i Provisorieaarene. Det var en Opgangsperiode, vi da levede under, og Statskassen var saa heldig at kunne tilvejebringe de Midler, som man da flot gav ud trods Folketingets Modstand. Men naar man forlanger forøgede Udgifter og skal søge Dækning for dem ved ny Skatter, kan der neppe være Tvivl om, at Patriotismen vil veje for og imod lidt grundigere, end naar man flot kan tage af en stadig rindende Kilde som de indirekte Skatter. Dersom man fastsætter et Normalbeløb af f. Eks. 15 Mill. og udskriver Resten paa Formue og Indtægt, tror jeg, at de Overvejelser, som til sin Tid aarlig skulle finde Sted om de militære Udgifter, ville faa en ganske anderledes vægtig og sand patriotisk Baggrund, end naar man blot kan tage til en rigt fyldt Statskasse. Det er, som sagt, en Tanke, jeg tidligere har fremsat her i Rigsdagen til Overvejelse for Ministeriet og Rigsdagen, og jeg haaber, man maa kunne komme til en Ordning af nogenlunde denne Art. Det vilde lette Finansministerens og Forsvarsministerens Stilling til de militære Bevillinger.

Angaaende de enkelte Poster paa Finansloven skal jeg tillade mig overfor den højtærede Trafikminister at udtale min Glæde over, at han ved sit Forslag angaaende Havnestationen i Esbjerg har optaget Spørgsmaalet om Havneforholdene i Esbjerg til Behandling under Henblik paa den betydelige Passagertrafik. Det var vist i højeste Grad paatrængende. Men ved Siden heraf forestaar der vist i en nær Fremtid betydelige Arbejder ved Esbjerg, idet Havneforholdene saavel for Handelstrafikkens som for Fiskeriets Vedkommende ere højst utilfredsstillende. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, idet jeg tror at vide, at Ministeren har denne Sag under Overvejelse, saa at vi formodentlig kunne vente Udtalelser fra ham i saa Henseende. Men der er en Ting, jeg dog vilde bede ham at henvende sin Opmærksomhed paa, og det er Forbindelsen mellem Fanø og Esbjerg. Der eksisterer der et Privilegium paa Færgefarten, som i høj Grad vanskeliggør en heldig Udvikling af Kommunikationsforholdene. Man kan sige, at det er smaa Interesser, det her drejer sig om, men for Fanø er det betydelige Interesser. Det maa vel erindres, at denne Ø er uheldigt stillet, efter at den gamle Sejlskibsflaade, som hørte hjemme der paa Øen, er forsvunden, har maattet vige for Dampskibsfarten. Agerbruget er tarveligt de